EUROOPAN PARLAMENTTI 2014 - 2019

Perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunta

2014/2228(INI)

16.4.2015

LAUSUNTO

perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunnalta

kansainvälisen kaupan valiokunnalle

suosituksista Euroopan komissiolle transatlanttista kauppa- ja investointikumppanuutta (TTIP) koskeviin neuvotteluihin (2014/2228(INI))

Valmistelija: Esteban González Pons

PA_NonLeg

EHDOTUKSET

Perussopimus-, työjärjestys- ja toimielinasioiden valiokunta pyytää asiasta vastaavaa kansainvälisen kaupan valiokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

– ottaa huomioon Euroopan unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön ja etenkin asian C-350/12[1] ja lausunnot 2/13[2] ja 1/09[3],

A. ottaa huomioon, että Lissabonin sopimuksella otettiin suorat ulkomaiset sijoitukset yhteisen kauppapolitiikan piiriin ja että sillä annettiin parlamentille merkittäviä uusia toimivaltuuksia kansainvälisten kauppasopimusten alalla vahvistamalla parlamentin oikeutta saada tietoa säännöllisesti ja lisäämällä parlamentin päätöksentekovaltaa edellyttämällä, että neuvottelutulos on hyväksytettävä parlamentilla , mikä tarkoittaa, että kansalaiset ovat suoraan edustettuina kansainvälisiä kauppasopimuksia hyväksyttäessä;

B. ottaa huomioon, että lausunnossaan 2/13 unionin tuomioistuin totesi, että toimivaltaan, joka unionilla on kansainvälisissä suhteissa, ja sen kelpoisuuteen tehdä kansainvälisiä sopimuksia sisältyy pakostakin valta alistua ratkaisuihin, joita tällaisten sopimusten nojalla perustettu tai nimetty tuomioistuin antaa sopimusten määräysten tulkinnasta ja soveltamisesta; toteaa, että tuomioistuimen mukaan kansainvälinen sopimus voi kuitenkin vaikuttaa sen omaan toimivaltaan ainoastaan, jos tämän toimivallan luonteen säilyttämistä koskevat olennaiset edellytykset täyttyvät eikä unionin oikeusjärjestyksen itsenäisyyttä siis loukata;

1. esittää meneillään olevien TTIP-neuvotteluiden yhteydessä komissiolle seuraavat suositukset:

d) säännöistä:

i) olisi arvioitava TTIP:n vaikutuksia politiikan johdonmukaisuuden varmistamiseksi, erityisesti mitä tulee EU:n ulkoisen toiminnan eri alojen väliseen sekä näiden ja unionin muiden politiikkojen väliseen johdonmukaisuuteen;

ii) olisi määritettävä sääntely- ja yhteistyöneuvoston tehtävät ja valtuudet sekä sen työn tulosten oikeudellinen luonne ottaen huomioon, että sääntelyä koskevassa yhteistyössä olisi pysyttävä EU:n nykyisessä perustuslaillisessa ja institutionaalisessa kehyksessä ja otettava huomioon unionin, kansallisten ja paikallisten viranomaisten toimivalta määrittää omat toimintapolitiikkansa ja etenkin sosiaali- ja ympäristöpolitiikkansa, ja ottaen huomioon, että jos asianomaiset EU:n elimet soveltavat suoraan kyseisen neuvoston antamia suosituksia, ne rikkovat perussopimuksissa vahvistettuja

[1] Asia C-350/12, Euroopan unionin neuvosto vastaan Sophie in't Veld.
[2] Lausunto 2/13, Euroopan unionin liittyminen ihmisoikeuksien ja perusvapauksien suojaamiseksi tehtyyn eurooppalaiseen yleissopimukseen – Mainitun sopimusluonnoksen yhteensopivuus EU- ja EUT-sopimusten kanssa.
[3] Lausunto 1/09, Sopimusluonnos – Yhdistetyn patenttioikeudenkäyntijärjestelmän perustaminen – Eurooppapatentti- ja yhteisöpatenttituomioistuin – Sopimusluonnoksen yhteensopivuus perussopimusten kanssa.

lainsäädäntömenettelyjä ja heikentävät siten demokraattista prosessia ja vahingoittavat eurooppalaista yleistä etua;

iii) olisi varmistettava, että unionin oikeudelliseen kehykseen sisältyviä vaatimuksia ei heikennetä;

iv) olisi varmistettava, koska TTIP:n odotetaan olevan ”elävä sopimus”, johon voidaan tulevaisuudessa lisätä alakohtaisia liitteitä, että mekanismilla taataan mahdollisuus parlamentaariseen valvontaan, jotta Euroopan parlamentti ja Yhdysvaltojen kongressi pysyvät ajan tasalla ja voivat käynnistää TTIP:n mukaisen sääntelyä koskevan vuoropuhelun ja ohjailla ja valvoa sitä parlamentaariset lainsäädäntöoikeudet huomioon ottaen;

v) olisi edellytettävä, että EU:ssa ja sen jäsenvaltioissa voimassa olevia lakisääteisiä vaatimuksia, kuten tuoteturvallisuutta, terveyttä, sosiaalialaa, ympäristöä, ilmastoa, elintarvikkeita, eläinsuojelua sekä oikeutta kuluttajansuojaan ja tietosuojaan koskevia vaatimuksia, ei saa heikentää millään tavalla, koska pitää EU:ssa sovellettuja ja demokraattisesti sovittuja hyvin korkeatasoisia suojatoimia ja -normeja mitä suurimmassa määrin suojelun arvoisena;

vi) olisi vastustettava sijoittajan ja valtion välisen riitojenratkaisumenettelyn sisällyttämistä TTIP-sopimukseen ottaen huomioon EU:n ja Yhdysvaltojen pitkälle kehittyneet oikeusjärjestelmät ja pitäen mielessä, että valtioiden väliset riitojenratkaisujärjestelmät ja kansallisten tuomioistuinten käyttäminen ovat tarkoituksenmukaisimmat keinot investointeihin liittyvien riitojen ratkaisemiseksi;

vii) kun otetaan huomioon, että Yhdysvaltojen ja EU:n oikeudenkäyttöalueisiin ei kohdistu riskiä poliittisesta puuttumisesta oikeuslaitokseen toimintaan tai oikeuskeinojen kieltämisestä ulkomaisille sijoittajille, voi yksityiseen sovittelujärjestelyyn perustuva sijoittajan ja valtion välinen riitojenratkaisumenettely heikentää unionin sekä jäsenvaltioiden kansallisten, alueellisten ja paikallisten viranomaisten oikeutta antaa yleisen edun mukaista sääntelyä erityisesti sosiaali- ja ympäristöpolitiikan alalla ja voi siten toimia EU:n perustuslaillisten puitteiden ulkopuolella; näin ollen olisi ehdotettava sijoittajien ja valtioiden välisten riitojen ratkaisemiseksi pysyvää ratkaisua, jonka mukaisesti ammattituomarit käsittelevät mahdolliset riitatapaukset avoimesti julkisissa oikeudenkäynneissä, joissa annetuista tuomioista voidaan valittaa ainakin yhteen muutoksenhakuelimeen;

e) avoimuudesta, kansalaisyhteiskunnan osallistumisesta ja kansalaisille tiedottamisesta:

iii) huolimatta siitä, että tietynasteinen luottamuksellisuus on hyväksyttävää ja ymmärrettävää, kun neuvotellaan taloudellisesti ja poliittisesti näin merkittävästä kauppasopimuksesta, olisi jatkettava ja tehostettava ponnisteluja, jotta TTIP-neuvotteluja muutetaan avoimemmiksi ja niistä tiedotetaan aiempaa enemmän kansalaisille muun muassa julkistamalla kaikki neuvottelutekstit, jotka komissio on jo jakanut jäsenvaltioiden ja parlamentin kanssa, sillä unionin toimielinten olisi näytettävä esimerkkiä avoimuuden edistämisessä;

iv) unionin tuomioistuimen asiassa C-358/11 antaman ratkaisun mukaisesti parlamentille

olisi tiedotettava viipymättä ja täysimääräisesti menettelyn kaikista vaiheista; olisi taattava Euroopan parlamentin kaikille jäsenille kaikkien rajoitettujen asiakirjojen saatavuus ja sisällytettävä konsolidoidut tekstit Euroopan parlamentin jäsenten saatavilla olevien asiakirjojen luetteloon;

v) olisi pantava täytäntöön Euroopan oikeusasiamiehen 6. tammikuuta 2015 antamat suositukset neuvotteluprosessin legitimiteetin ja avoimuuden lisäämiseksi entisestään noudattamalla ennakoivasti ja täysimääräisesti sääntöjä, jotka koskevat asiakirjojen julkista saatavuutta kaikilla EU:n virallisilla kielillä komission verkkosivustolla, ja varmistamalla jäsenvaltioiden parlamenttien tasapuolisen ja avoimen osallistumisen;

vi) siksi olisi kehotettava komissiota tukemaan ja jatkamaan neuvotteluja neuvoston kanssa, jotta Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission asiakirjojen saamisesta yleisön tutustuttavaksi annetun asetuksen (EY) N:o 1049/2001 muuttamista koskeva lukkiutunut tilanne saadaan ratkaistuksi;

vii) olisi selvitettävä sekamuotoisesta sopimuksesta aiheutuvat oikeudelliset seuraukset; olisi huolehdittava, että kansalliset parlamentit voivat osallistua täysipainoisesti TTIP:n yksityiskohtia koskevaan keskusteluun ja että ne saavat säännöllisesti tietoa neuvotteluiden eri vaiheista ja että niiden antama palaute otetaan huomioon, etenkin koska tästä sopimuksesta tulee hyvin todennäköisesti ”sekamuotoinen” sopimus ja se on siten ratifioitava kansallisella tasolla;

viii) olisi luotava viipymättä pakollinen avoimuusrekisteri, jota kaikkien unionin toimielinten olisi käytettävä, jotta saadaan kattava yleiskäsitys TTIP-neuvotteluihin liittyvästä lobbaustoiminnasta.

VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS

Hyväksytty (pvä)	16.4.2015
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 13 –: 9 0: 2
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Mercedes Bresso, Elmar Brok, Fabio Massimo Castaldo, Richard Corbett, Pascal Durand, Esteban González Pons, Danuta Maria Hübner, Ramón Jáuregui Atondo, Constance Le Grip, Jo Leinen, Petr Mach, Maite Pagazaurtundúa Ruiz, György Schöpflin, Pedro Silva Pereira, Barbara Spinelli, Claudia Tapardel, Kazimierz Michał Ujazdowski, Rainer Wieland
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Max Andersson, Gerolf Annemans, Marcus Pretzell, Helmut Scholz
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (200 art. 2 kohta)	Rosa Estaràs Ferragut, José Inácio Faria, Gabriel Mato, Ramón Luis Valcárcel Siso